

Robben bulletin

 winter 2005 - uitgave Stichting Zeehondencreche Pieterburen - www.zeehondencreche.nl

Op naar 35 jaar zeehondenzorg en verder!

Vanaf de dag waarop de eerste zeehond, Loeskus, nu bijna 35 jaar geleden bij mij binnengebracht werd, is het nooit veranderd: zeehonden houden zich nu eenmaal niet aan openings- en sluitingstijden; ze komen altijd onverwacht en maken het noodzakelijk dat je moet improviseren.

De Zeehondencreche is altijd bereikbaar. Dag en nacht staat iedereen klaar voor zeehonden in problemen, al bijna 35 jaar lang. En daarbij staat improviseren heel vaak centraal. Als ik terugkijk op het afgelopen jaar, is dat ook dit jaar weer het geval geweest, vooral in de eerste maanden. Er werden heel veel jonge grijze zeehonden in Pieterburen binnengebracht. Jonge grijze zeehonden blijven de eerste weken van hun leven op het droge en worden gezoogd door de moeder. Slechte weersomstandigheden zoals storm en extreem hoog water kunnen de oorzaak zijn dat de jonge grijze zeehonden hun

moeder kwijt raken en in problemen komen. Dat gebeurde aan het begin van het afgelopen jaar in grote getallen. Met zoveel dieren in de opvang moest er veel geïmproviseerd worden, maar gelukkig hebben we alle opgevangen dieren onze optimale zorg kunnen bieden.

Want die zorg mogen ze van ons verwachten; ze hebben er recht op. Zo'n toename van het aantal grijze zeehonden in de opvang vereist aanpassing van onze faciliteiten. Daar zijn we nu dan ook al bijna mee klaar en dat is nodig

ook, want de eerste jonge grijze zeehond is eind november al bij ons binnengekomen van het strand van Vlieland en er zijn al heel wat jongen waargenomen op De Richel, een zandbank tussen Vlieland en Terschelling. We staan paraat om goed voorbereid te kunnen beginnen aan de klus van de komende maanden.

De grijze zeehonden brengen ons in het nieuwe jaar. Aan het einde van dit afgelopen jaar is het de tijd om even terug te kijken, maar vooral ook vooruit. Het jaar 2006 wordt voor mij en voor velen met mij een heel bijzonder jaar. Bijna 35 jaar geleden ben ik begonnen met zeehondenopvang. René Wentzel, de zeehondenhelper van het eerste uur van wie ik het estafettestokje overnam, en Jan van Haften, bioloog en zeehondenonderzoeker, stonden samen met mij aan het begin van deze periode. Nu, bijna 35 jaar later, met het jubileum voor de deur is het fantastisch om te zien dat ook in onze huidige samenleving steeds weer mensen opstaan om de gedachte uit te dragen die ik vroeger bij de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie NJN geleerd heb: verantwoordelijkheid nemen voor een dier dat hulp nodig

heeft. Ik ben heel gelukkig dat er mensen zijn in en rondom de Zeehondencreche, zoals de medewerkers, de vrijwilligers - ook die van het landelijke EHBZ-Pieterburen team - die dag en nacht klaar staan om zeehonden in problemen uit storm en stroming te redden. En niet in de laatste plaats u, onze donateurs, die dit alles mogelijk maken.

Zonder u hadden wij niet aan de vooravond van ons 35-jarig jubileum gestaan. Want ook u hebt met ons de verantwoordelijkheid genomen voor dieren die onze hulp nodig hebben. Dat stemt mij optimistisch voor de toekomst. Omdat er in en rondom de Zeehondencreche zoveel mensen staan die het mogelijk maken om zonder subsidies dit werk te blijven doen. Zodat we in het komende jaar en nog vele jaren daarna met z'n allen kunnen blijven improviseren en dag en nacht klaar blijven staan om de zeehond van dienst te kunnen zijn. Geweldig bedankt!

Renie 't Hart

Het welzijn van de zenderzeehond

Half oktober werden we veel gebeld over een zeehond bij IJmuiden met "iets op z'n kop". Het bleek te gaan om een paar maanden eerder door onderzoeksinstituut Alterra gevangen en met een zender uitgeruste grijze zeehond. De zender op deze zeehond bleek niet meer te functioneren en het dier had duidelijk last van het met wier begroeide appa-

raat. Los van de algemene vragen ten aanzien van het gebruik van zenders bij zeehonden, was het in dit geval in het belang van het welzijn van deze zeehond om te streven naar het verwijderen van de kapotte zender. In een dergelijke situatie waarin een zender geen enkele bijdrage meer levert aan een onderzoek en het dier ten gevolge van dit door mensen aangebrachte apparaat in de problemen geraakt, moet iemand de verantwoordelijkheid nemen en het dier helpen. Wij zijn nog nooit weggelopen van een zeehond die onze hulp nodig heeft.

Leidse zeehond weer uitgezet

De zeehond Duke, die begin augustus midden in Leiden uit de Oude Singel tegenover jazzcafé The Duke werd opgevist, is eind oktober weer uitgezet bij Ameland. De zeehond werd gevonden toen hij in Leiden probeerde om uit de gracht te klauteren. In Pieterburen werd hij onderzocht. Het was een mannetje van ongeveer 8 weken met een gewicht van 10 kg. Hij kreeg de naam The Duke, naar het jazzcafé. Duke zorgde voor veel publiciteit, omdat er op dat moment extreem veel jonge zeehonden strandden op de Zeeuwse en Zuid-Hollandse kust. Er werd rekening gehouden met de mogelijkheid dat ze afkomstig waren van de Engelse kust bij Great Yarmouth waar op Scroby Sands, een zandbank van de zeehonden, een windmolenpark is gebouwd. Dat zou voor verstoring kunnen zorgen.

Zeehondenopvang 2005

De maand januari werd vooral beheerst door tientallen grijze babyzeehonden. Door de winterstormen waren ze op de vreemdste plaatsen aangespoeld. Veel werk voor de medewerkers in de crèche maar ook voor de vrijwilligers in het veld. Ze waren dag en nacht onderweg om alle meldingen die binnenkwamen te checken. We hadden allerlei noodmaatregelen genomen en zo konden we ze bijna allemaal weer hun vrijheid geven.

Ernstig was dat we in winter en voorjaar veel doodzieke gewone zeehonden binnenkregen met een zware longworm besmetting. Die hebben een heel intensieve verzorging nodig. Gelukkig overleefden bijna alle patiënten. Een extra zorg was het feit dat na de zomer de zieke zeehonden vooral uit het zuidwesten van ons land kwamen. We vermoeden dat ze voornamelijk van de Engelse kust kwamen; daar was veel verstoring in de periode van de jonge zeehonden. Via genetisch onderzoek gaan we uitzoeken of we kunnen vaststellen waar ze vandaan kwamen.

Het echte huilerseizoen was vrij rustig. De eerste was Milan uit de Dollard. In totaal werden er 56 huilers binnengebracht; de helft van het aantal dat in Duitsland werd opgevangen. Alle huilers

zijn al weer terug naar de Waddenzee en ook de dieren uit Zeeland zijn allemaal al weer naar Zeeland teruggebracht. Natuurlijk hadden we ook een paar rare gevallen, zoals vier zeehonden met gaten in hun verhemelte (ook Engeland had vier van zulke gevallen), de zeehond in de gracht in Leiden, een prachtige volwassen zadelrob en daarnaast nog een klappmuts. Beiden zijn met behulp van de SAR terug naar zee gegaan.

Wat zouden we moeten beginnen zonder al die fantastische mensen bij alle diensten die langs de kust opereren, zoals Rijkswaterstaat,

Opvang van 1 januari 2005 tot 25 november 2005

Binnengekomen:	162 dieren, waarvan	99 gewone zeehonden 60 grijze zeehonden 2 klappmutsen 1 zadelrob
Doodgegaan:	7 dieren, waarvan	6 gewone zeehonden 1 klappmuts
Uitgezet:	206 dieren, waarvan	94 gewone zeehonden 110 grijze zeehonden 1 klappmuts 1 zadelrob
Dood gevonden:	96 zeehonden	54 gewone zeehonden 22 grijze zeehonden 20 kadaverresten
Dood gevonden:	106 bruinvissen	

De uitgezette zeehonden zijn voor een deel nog patiënten van het vorige jaar.

Zeldzame klappmuts weer op weg naar huis

Op vrijdag 23 september landde een helikopter van de SAR (Search And Rescue) van de vliegbasis Leeuwarden op het landingsterrein achter de Zeehondencrèche. Ze kwamen de klappmuts Cristato ophalen, die in augustus uitgeput naar de crèche was gebracht. Klappmutsen leven in de noordelijke IJszee, rond Groenland en het eiland Jan Mayen. Deze jongeman was uit de koers geraakt en sterk vermagerd: hij woog niet meer dan 39 kilo. In Pieterburen kwam hij

weer helemaal op krachten en gelukkig kon zijn vertrek worden gecombineerd met een trainingsvlucht van de SAR-bemanning. Cristato werd in zijn reiskist in de helikopter gehesen, die hem voorbij het meest noordelijke productieplatform bracht, 200 kilometer uit de kust. Daar werd de kist met een hijsinstallatie tot vlak boven het water gebracht, zodat de klappmuts in het

zilde nat kon duiken. Door meldingen in het verleden weten we dat dwaalgasten als klappmutsen en zadelrobben vanaf deze positie geen moeite hebben om hun thuisgebied te vinden.

Staatsbosbeheer, het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, de Luchtmacht, de reddingboten, de reddingsbrigades, de dierenambulances en al die andere enthousiaste vrijwilligers die ook van mening zijn dat je verantwoordelijk bent voor je eigen leefomgeving. Voor ieder van jullie een grote pluim! Zonder jullie inzet kunnen wij zeehonden niet de verzorging geven die ze nodig hebben, net zoals we beslist niet zonder onze donateurs kunnen, die ons het geld voor die verzorging geven.

Het jaar 2005 in Pieterburen

Zoals in ieder jaar, gebeurden er ook in 2005 allerlei zaken die het vermelden waard zijn. We kunnen in dit Robbenbulletin niet meer dan een globaal overzicht geven van onze belevenissen.

Hannes en Jannes

Rond de jaarwisseling kregen we te maken met de nasleep van de Hannes-actie uit het vorige jaar. Op nieuwjaarsdag werd onze vier meter lange houten zeehond Jannes teruggebracht, die eind 2004 door een actiegroep uit Oldbekoop was meegenomen.

Maar er was nog meer Hannes: een meer dan levensgrote Hannes dook in februari op in een carnavals-optocht in Kloosterburen. En als afsluiting werd in september door

burgemeester Elfers van Dalfsen een beeldje van Hannes onthuld bij de vistrap in de Vecht, waar hij een jaar daarvoor uit het water werd gevist.

Circus zeeleeuw

Opnieuw werden we betrokken bij een vangactie. Ditmaal van een zeeleeuw, die tijdens het transport van een Duits circus van Hamburg naar Assen op een extreem warme dag uit zijn wagen was ontsnapt en in de sloot naast de snelweg was terechtgekomen. Gelukkig kon een passerende automobilist de

chauffeur van het circustransport waarschuwen. De crèche heeft op verzoek van de politie meegeholpen om de zeeleeuw te vangen, maar hoopt dat er een betere controle komt op transporten van dieren, vooral op warme dagen. Helaas konden we dit dier zijn vrijheid niet teruggeven: een zeeleeuw kan hier in het wild niet overleven.

Kindercircus

We kregen dit jaar nog meer circus in de crèche. Het betrof kindercircus De Acrobaat van Stichting Ramblas,

Gift van Stichting Ida Zilverschoon

Ter gelegenheid van de feestelijke overhandiging van een cheque van 23.000 euro door Ruud Buddenberg (voorzitter van de Dierenbescherming) namens de Stichting Ida Zilverschoon aan de Zeehondencreche, kondigde Lenie 't Hart de start aan van het Zeehondencreche Jubileum Fonds t.b.v. de uitbreidingsplannen van het opvangcentrum. Naast de gift aan de Zeehondencreche schonk de Stichting Ida Zilverschoon ook een bedrag van 5.000 euro aan de Stichting Herplaatsing Zwerfkatten Dordrecht

dat gedurende een week in de zomer een aantal voorstellingen en workshops gaf onder leiding van Etha Struick. Het was een feest voor de deel-nemende kinderen en voor onze bezoekers: alle voorstellingen waren bomvol.

Zeehondenambulance

De zeehondenambulance die de crèche in mei cadeau kreeg van de Wilhelmina Davyt-Keuchenius Stichting in het kader van het 25-jarig jubileum van die stichting bevat fantastisch. Er zijn al tientallen zeehonden

mee vervoerd en alle medewerkers zijn vol lof over de praktische inrichting en de handige faciliteiten, die vaak kostbare tijd besparen. In het verleden was het voor verzorgers niet mogelijk om tijdens een transport bij de zeehond achterin te blijven en moest men onderweg naar de crèche meerdere keren stoppen om te kijken hoe het met de zeehond ging. De ambulance functioneerde op het parkeerterrein van het MCL (Medisch

Centrum Leeuwarden) zelfs al eens als operatiekamer, waar twee specialisten een deel van een vishaak verwijderden uit de slokdarm van een jonge zeehond.

Oudste vrijwilliger

Tweemaal kregen we dit jaar bezoek van de heer Bakker uit Hoorn. Dat lijkt gewoon, maar het is wel bijzonder

dat iemand van 99 met zijn auto langs komt om even mee te helpen. Tijdens zijn eerste bezoek maakte hij kennis met de zeehondenverzorgsters en even later stond hij de zeehonden in het buitenbad te voeren. Klaas Bakker vond dat zo leuk dat hij meteen alvast een afspraak maakte voor het volgende jaar. "Maar ik wil wel een foto mee als bewijs voor mijn kinderen" zei hij "anders geloven ze me nooit". En hij vertrok met een foto om aan zijn zoons van 77 en 68 te laten zien...

ISO 2005

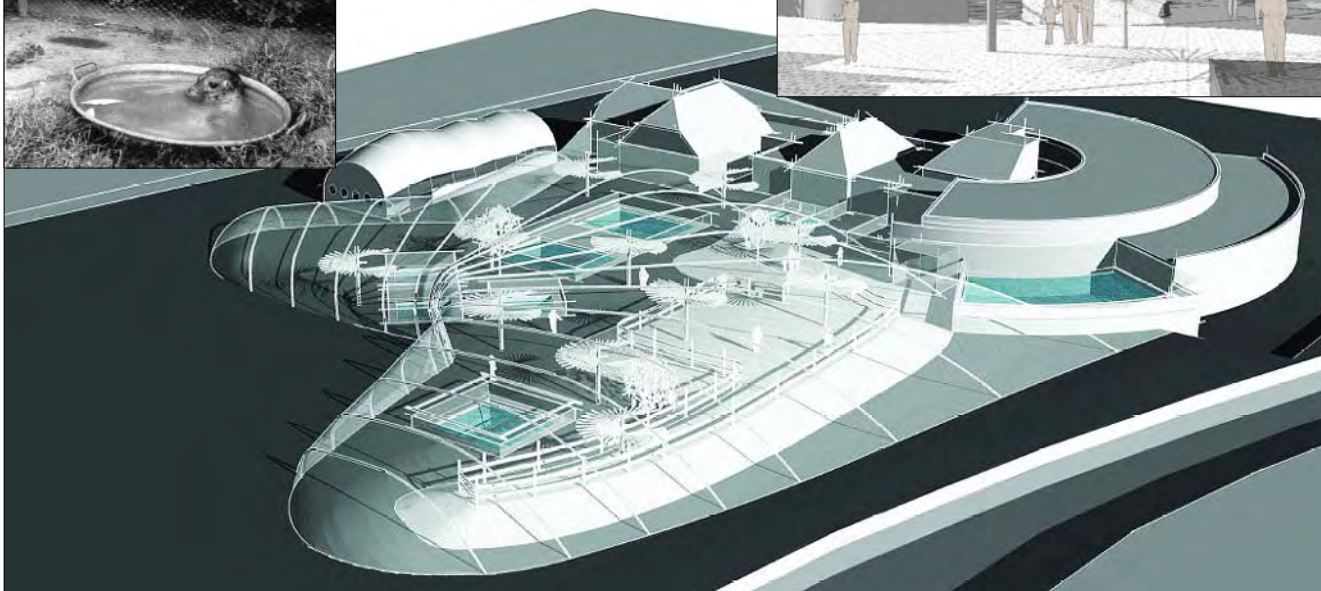
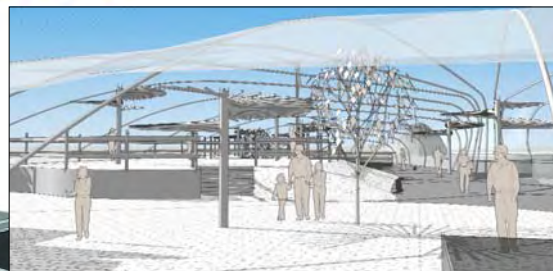
In november bezocht de auditor van Lloyd's Quality Register ons voor de jaarlijkse controle van onze ISO-certificering. Hij vond dat we onze zaken goed op orde hadden. Hij zei zelfs dat hij kon zien dat ISO in de hele organisatie gedragen werd. Een groot compliment voor alle medewerkers!

Zilverschoon is een verantwoorde opvang van grijze zeehonden in de komende winter gegarandeerd.

ZEEHONDENCRÈCHE PIETERBUREN

Bouwen aan de volgende 35 jaar

Volgend jaar bestaat de Zeehondencrèche 35 jaar. In die periode hebben duizenden zeehonden een tweede kans gekregen en is veel kennis en ervaring opgedaan om optimale zorg aan zeehonden te kunnen geven. Dat doen wij zó goed dat Lloyd's Quality Register aan de Zeehondencrèche als eerste opvangcentrum in de wereld het ISO 9001-2000 keurmerk heeft toegekend.

Wij moeten er rekening mee houden dat het aantal zeehonden dat in problemen komt groter zal worden. Sinds onze begintijd is het aantal opgevangen zeehonden verveelvoudigd. Niet omdat er meer zeehonden zijn, maar omdat er naar verhouding meer ziek worden gevonden. Daar moeten we met de opvangfaciliteiten rekening mee houden.

De kennis en ervaring die wij dagelijks opdoen leidt tot plannen voor aanpassing van onze faciliteiten. Daarbij komt de zeehond altijd op de eerste plaats. Toch houden wij bij het maken van die (soms wilde) plannen zeker ook rekening met onze bezoekers. Als we nieuwe bassins schetsen voor de zeehonden, houden we wel degelijk de looproute voor de

bezoekers in de gaten. Als er nieuwe quarantaines moeten komen - vaak de populairste plek omdat daar de jonge dieren verzorgd worden - dan zorgen we dat bezoekers goed kunnen zien wat er gebeurt. Natuurlijk zonder dat daarmee de verzorging wordt gehinderd.

Sinds 1993 zijn er geen grote verbouwingen van de Zeehondencrèche geweest. Sinds die tijd hebben we wel een aantal plannen voor nieuwbouw bedacht. We grijpen het jubileumjaar aan om een begin te maken met de realisatie daarvan. Met het Zeehondencrèche Jubileum Fonds hebben wij een start gegeven aan de campagne om fondsen te werven voor de nieuwbouw. We hebben een aantal voor ons belangrijke elementen op ons verlanglijstje staan en wij hopen dat de donateurs, samen met subsidiënten en de overheid deze projecten mogelijk zullen maken.

De komende jaren willen we geleidelijk aan de voorzieningen voor de zeehonden en de bezoekers uitbreiden. Het hoogst nodig zijn drie nieuwe bassins die samen met een nieuwe waterzuivering een efficiëntere bedrijfsvoering en optimale zorg betekenen.

Onze tijdelijke quarantainevoorziening in buitencontainers zal vervangen moeten worden door meer permanente quarantaines. Voor de bezoekers van de Zeehondencrèche die de laatste jaren in steeds grotere getale naar Pieterburen komen gaan we het buitengebied zodanig overkappen dat men ook bij stromende regen bij de dieren in de buitenbassins kan komen.

Zolang wij de door ons verzorgde zeehonden terug moeten zetten in een vervuilde Waddenzee vol menselijke activiteiten, zijn wij bezig met symptoombestrijding. Daarom is voorlichting aan het publiek over de problemen van de zeehonden een belangrijk onderdeel van ons werk. Een onderdeel van onze plannen is dan ook een uitbreiding met extra ruimte voor kinderen en een tentoonstellingsruimte waarmee we kunnen inhaken op de actualiteit. Samen met een nieuwe entree zal daarmee de Zeehondencrèche optimaal toegerust zijn voor de toekomst. Een toekomst waarin mensen zich het lot van de zeehond aan blijven trekken en ons helpen om ons ziekenhuis voor zeehonden zo goed mogelijk te laten functioneren.

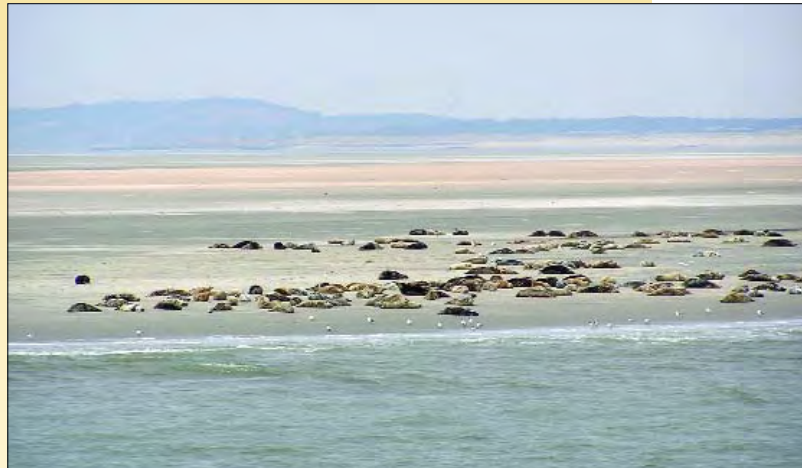

Jubileumfeest voor donateurs

In het jaar 2006 bestaat de Zeehondencrèche 35 jaar. Een mooi moment om terug te kijken, maar niet te lang. Onze doelstelling in de opvang van zeehonden is altijd geweest om een betere toekomst te creëren. Een betere toekomst voor de individuele zeehonden door ze een optimale verzorging te geven. Een betere toekomst voor hun leefomgeving in de Waddenzee en andere zeeën door onderzoek en voorlichting. Maar ook een betere toekomst voor de Zeehondencrèche zodat we dit geweldige werk tot in lengte van jaren kunnen blijven doen. We zijn nu al hard bezig met de

plannen voor de toekomst. Dankzij de steun van onze donateurs hebben we ons al die tijd in kunnen zetten voor de zeehonden en hun leefomgeving. Reden om onze trouwe donateurs eens in de watten te leggen. Daarom is er voor 2006 een reeks festiviteiten in ontwikkeling, waar we vooral onze donateurs bij willen betrekken. In het zomernummer van het Robbenbulletin zult u veel informatie aantreffen over speciale donateursdagen, open dagen en andere evenementen. Houd daarnaast onze website en de kranten in de gaten: 2006 wordt een bijzonder jaar!

Dit is waar we naar streven: gezonde zeehonden die gelukkig zijn in hun eigen omgeving. Ieder jaar laten we nog meer zeehonden vrij dan u op deze zandbank ziet liggen!

OPROEP

selectie hiervan zal verschijnen in de speciale jubileumuitgave van het Robbenbulletin en in een expositie in de bezoekershal van de Zeehondencrèche. De winnaar mag samen met een familielid, vriend of kennis een weekend lang te gast zijn van de Zeehondencrèche en meegaan met een Beautiful Day.

Aan alle donateurs.

In het komende jubileumjaar 2006 willen we iets bijzonders gaan doen met de herinneringen van onze donateurs. Stuur ons een kopie van uw leukste foto, een gedichtje of een kort verhaal (max 1 A4) over uw belevenissen en ervaringen rond de Zeehondencrèche of uw ontmoeting met een zeehond. Een

Onze buitenlandse activiteiten

Een van de doelstellingen van de crèche is de functie van internationale helpdesk. Daarvoor is het van belang om contact te houden met organisaties elders op de wereld, om ervaring en kennis uit te wisselen. De meeste internationale contacten met opvangcentra en onderzoekers in het buitenland zijn per telefoon en e-mail geweest. Daarnaast zijn medewerkers van de Zeehondencrèche deze zomer verschillende malen naar het buitenland geweest voor overleg. Een greep uit onze activiteiten:

Conferenties

In maart bezocht Lenie 't Hart in Minneapolis (Minnesota-USA) het congres van de National Wildlife Rehabilitators Association (NWRRA), waar vertegenwoordigers van honderden opvangcentra deelnamen aan workshops en lezingen bijwoonden. Een aantal jaren geleden ontving Lenie van deze grootste organisatie van opvangcentra een Lifetime Achievement Award.

Hoofd zeehondenzorg Richard Dijkema bezocht in februari de MARC (Marine Animal Rescue Coalition) meeting in Uckfield (Engeland), waar vooral mensen uit de praktijk bijeenkwamen. Onze beleidsmedewerker Anja Hazekamp bezocht het Scientific Waddensea Symposium te Esbjerg

(Denemarken) in april en Marrije Verspuij bezocht in april in Barcelona een conferentie van KETÉ: de Asociación para los Mamíferos Acuáticos, om voorlichting te geven aan studenten.

In mei kwam Kit Kubitz, een van de stafmedewerkers van het Marine Mammal Centre te Sausalito (vlakbij San Francisco in Californië-USA) op werkbezoek. Met dit instituut - dat meer dan 1000 zeehonden per jaar opvangt - wisselen wij al vele jaren gegevens en ervaringen uit.

Monniksrobben

Ook op het gebied van monniksrobben zijn er dit jaar activiteiten geweest en stappen gezet. Meer hierover leest u op de volgende pagina: onderzoek.

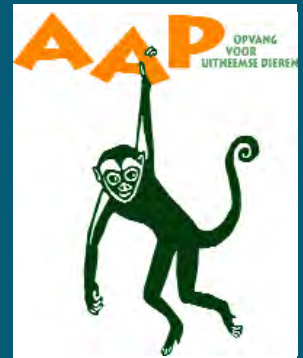
Toekomstplannen

Er is in de afgelopen periode meerdere malen een bezoek gebracht aan Duitse opvangcentra, onderzoekers en de overheid, om te praten over gezamenlijk onderzoek en de problemen waar

zeehonden op dit moment mee te maken hebben. Binnenkort gaan beleidsmedewerkster Anja Hazekamp en de nieuwe dierenarts Dan Morick opnieuw naar Duitsland, onder andere om met de autoriteiten van Schleswig-Holstein te praten over het beleid rond de zeehonden in de Waddenzee.

Verder vertrekt Lenie 't Hart in het begin van het komende jaar op uitnodiging van de organisatie Caspian Environment Programme naar Teheran (Iran), om in samenwerking met de UNEP (United Nations Environment Programme) mee te denken over de opzet van een "Caspian Seal Public Awareness" programma om de problemen van de Kaspische zeehond onder de aandacht van de lokale bevolking te brengen. We zitten beslist niet stil.

AAP ONTMOET ZEEHOND

In de afgelopen periode zijn er gesprekken geweest tussen staf en directie van Stichting AAP en de Zeehondencrèche, om te komen tot meer samenwerking.

Want de doelstellingen van beide stichtingen - opkomen voor de positie van dieren die door mensen in problemen zijn gekomen - liggen dicht bij elkaar. Alleen de diersoort verschilt. Zo helpt Stichting AAP de

Zeehondencrèche regelmatig door het schenken van Air Miles om zeehonden in nood te redden. Dit is voor de crèche heel belangrijk: regelmatig reizen crèche-medewerkers naar gebieden waar zeehonden bedreigd worden, om ter plekke hulp te bieden. We mogen dan rekenen op de Air Miles steun van Stichting AAP. Als onze donateurs dus Air Miles gaan sparen voor Stichting AAP, steunen ze daarmee ook het werk van de Zeehondencrèche.

U kunt informatie aanvragen bij Stichting AAP, op de website www.aap.nl, of even bellen met Stichting AAP (036-5238787) of de Zeehondencrèche (0595-526 526)

www.airmiles.nl

Hulp aan Uruguay

Onze medewerker en zeeleeuwen-expert André van Gemmert is inmiddels afgeleid naar Uruguay. Daarmee geven we gehoor aan een noodkreet van het opvangcentrum van Richard Tesore in Punta Colorado, dat kortgeleden door een windhoos volledig werd ver-

woest. André heeft heel veel materiaal bij zich waar behoefte aan is, en zal de komende weken meehelpen met de opbouw van de verdwenen infrastructuur. De Nederlandse Ambassade in Uruguay verleent ook hulp aan dit opvangcentrum.

Crèche-medewerkers werkten al eerder in het opvangcentrum van Richard Tesore om te helpen bij het schoonmaken en opvangen van zeeleeuwen, toen die slachtoffer waren geworden van een olieramp.

Wetenschap en kenniscentrum

Het afgelopen jaar is er ook op wetenschappelijk gebied veel gebeurd bij de Zeehondencreche. Een groot aantal onderzoeken is dit jaar afgerond, gestart of in voorbereiding genomen. Twee onderzoeken, het eerste naar sterfte onder zeehonden door vishaken en een tweede onderzoek naar de relatie tussen zeehondenmoeders en hun jongen zijn inmiddels afgerond. De resultaten zullen binnenkort worden gepubliceerd. Ook wordt op dit moment de laatste hand gelegd

aan een bijzonder proefschrift over een historisch onderzoek naar de jacht op zeehonden in Nederland. We zijn dit jaar gestart met onderzoek naar de voedsel生态学 van zeehonden door maaginhouden te bestuderen en we zijn ook begonnen met onderzoek naar parasieten bij zeehonden. Een aantal nieuwe projecten heeft vooral betrekking op de problemen waar de zeehonden mee te maken hebben in de Wadden- en Noordzee. En omdat zeehonden zich niets aantrekken van landsgrenzen, zullen we hierover ook in de toekomst veel contact hebben met onze collega's in het buitenland.

Walvisstrandingen in Nederland

De Zeehondencreche is niet alleen betrokken bij het redden van zeehonden; onze mensen, de vrijwilligers van het EHBZ-Pieterburen team, worden ook vaak ingeschakeld bij strandingen van walvissen en dolfijnen. Helaas zijn de meeste walvissen en dolfijnen dood als ze worden gevonden. Onze "EHBZ-ers" helpen dan ook regelmatig bij het bergen van deze dieren. Als de kadavers nog in goede staat verkeren worden ze onderzocht en wordt de doodsoorzaak vastgesteld. De Zeehondencreche neemt een groot deel van het onderzoek aan bruinvissen voor haar rekening. Bijna elke dag wordt er wel ergens langs de Nederlandse kust een dode bruinvis gevonden. Veel van deze dieren zijn verdronken in visnetten. Naast de Zeehondencreche is nog

een aantal instituten betrokken bij het onderzoek aan gestrande walvissen en dolfijnen. De gegevens worden echter niet centraal opgeslagen. Op 22 september heeft de creche een bijeenkomst in Pieterburen georganiseerd over gestrande walvissen en dolfijnen, met de titel "Opvang van gestrande informatie". Tientallen onderzoekers, EHBZ-vrijwilligers en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties hebben in Pieterburen gezocht naar oplossingen om gegevens van gestrande zeezoogdieren goed te registreren. De Zeehondencreche heeft samen met acht andere organisaties (waaronder Naturalis en de Kustvereniging) afspraken gemaakt over opslag en verwerking van deze gegevens in een centrale database.

Twee nieuwe medewerkers: Nynke en Danny

Om een deel van de geplande onderzoeken te kunnen uitvoeren heeft de Zeehondencreche twee nieuwe medewerkers aangetrokken: Nynke Osinga en Danny Morick.

Nynke Osinga

Danny Morick

Nynke is geen onbekende verschijning op de Zeehondencreche. Al sinds 1999 is zij te vinden in het bezoekerscentrum van de creche, waar ze voorlichting gaf. Ook heeft zij de afgelopen jaren gezorgd voor het beheer van de SEALS-database, waarin alle beschikbare gegevens van alle opgevangen zeehonden sinds 1972 geregistreerd zijn. In 2002 heeft ze op basis van het pathologiearchief van de Zeehondencreche een analyse van 25 jaar doodsoorzaken gemaakt. Ze is in Leiden afgestudeerd als biologe. Nynke zal zich het komende jaar onder andere gaan bezighouden met een analyse van 35 jaar zeehondenopvang bij de Zeehondencreche.

Danny is dierenarts en gespecialiseerd in zeezoogdieren. Hij komt uit Israël en heeft zijn veterinaire opleiding afgerond in Kosice (Slowakije). Danny zal een deel van zijn tijd gaan besteden aan een aantal gespecialiseerde onderzoeken om de resultaten van de opvang van (vooral) de kwetsbare en zeldzame monniksrob te verbeteren. Onderzoek naar parasieten en bacteriële infecties is daarbij essentieel. Daarnaast zal hij de komende jaren de veterinaire aspecten van de zeehondenverzorging in de Zeehondencreche voor zijn rekening nemen, secties uitvoeren op dode zeehonden en bruinvissen en studenten begeleiden bij hun onderzoeken.

Monniksrobben

Medewerkers van de creche hebben in Athene een workshop bezocht van de Griekse organisatie ter bescherming en bestudering van monniksrobben, de MOM, over rehabilitatie van deze zeldzame, bijna uitgestorven dieren. Anja Hazekamp, Richard Dijkema en onze nieuwe dierenarts Dan Morick hebben daar een presentatie gegeven over opvang van monniksrobben door de Zeehondencreche in Mauritanië en Griekenland.

Monniksrobben zijn belangrijk in ons werk: wij zijn met onze 20 jaar ervaring de langstwerkende organisatie met deze diersoort en hebben een flink aantal monniksrobben succesvol opgevangen.

Ook heeft de Zeehondencreche in Turkije overleg gevoerd met collega's van SAD-AFAG en de lokale overheid over het opzetten van een klein opvangcentrum voor monniksrobben. Daarvoor hebben beide partijen inmiddels een overeenkomst gesloten. We hopen dat binnen een half jaar het opvangen van monniksrobben ook in Turkije mogelijk is.

Kinderhoekje

Hannes en Jannes op wintersport

De kleurplaat van dit Robbenbulletin is getekend door de zestienjarige Robertjan Huizing, die dit jaar de prijs van het Nederlands Stripmuseum in Groningen heeft gewonnen. We zijn best wel trots dat hij voor ons een tekening heeft gemaakt! Kan jij ervoor zorgen dat de zeehonden Hannes en Jannes een kleurrijke wintersportvakantie in kerstsfeer beleven? Je mag er van alles bij bedenken en tekenen, als het maar feestelijk is!

Stuur je kleurplaat voor 1 februari naar de Zeehonden-crèche, Hoofdstraat 94a, 9968 AG Pieterburen.

Je maakt dan kans om een leuke prijs te winnen.

Dit zijn de winnaars van de kleurplaat uit het zomer-Robbenbulletin:

Ninouk Akkerman uit Boekelo, **Florie Westerhof** uit Vries en **Siard Boerstra** uit Bergum.

Gefeliciteerd! jullie knuffel is al onderweg!

Fantastische steun van alle kanten

Het is hartverwarmend dat ieder jaar organisaties en bedrijven de crèche willen steunen. We noemden al de unieke gift van 23.000 euro van de Ida Zilver Schoon Stichting en de dierenambulance van de Wilhelmina Davyt-Keuchenius Stichting. We kregen ook dit jaar de opbrengst van een sponsorrit van de Vliehors Express, firma Wijs en Van Oostveen schonk ons geld voor twee vernevelaars, de Keukengigant belooft ons een nieuwe keuken en de STG-group maakte een speciale autoverhuur-website, waar we 5 euro per boeking ontvangen. Opnieuw kregen we steun van firma Lankhorst bij kunststofproducten voor de bouw van de winteropvang;

het bedrijf Pesman gaf ons structureel korting op de bedrukking van kleding en Uitgeverij Bekking en Blitz uit Amersfoort schonk ons een deel van de opbrengst van de Waddenzee-kalender van James van Leuven.

Bij de opening van het nieuwe pand van Fincke Woonwinkel werd 1.200 euro opgehaald en ook de heer Gimbrete heeft met de opening van zijn nieuwe winkel in Tilburg een flink bedrag ingezameld.

Niet alleen bedrijven, maar ook scholen en particulieren hebben zich het afgelopen jaar ingezet voor de zeehond. Kinderen van de OBS Odaschool uit Cranendonck en van de Johan Calvijschool uit Groningen

hebben geld opgehaald met acties, de tienjarige Lieke van der Velde kwam 432 handtekeningen tegen de Canadese zeehondenjacht brengen, circusschool de Acrobaat kwam een aantal dagen optreden en vriendenclub Ad Fundum kwam met 20 man onze garage verven.

En er was veel muziek voor de zeehonden: het Pieterpop festival te Heeswijk-Dinther, een CD-presentatie van Schotse volksmuziek in Zuidhorn en last but not least de éminence grise heer Hakvoort die opnieuw met een enthousiast groepje meisjes zijn zeehondenliedjes ten gehore kwam brengen. Alle gulle gevers hartelijk dank!

Reclame

Vaak wordt ons gevraagd waarom we zoveel geld uitgeven aan reclame in kranten en op televisie.

Het antwoord is: wij betalen NOOIT voor advertenties en TV-spots, maar we zijn wel heel blij dat kranten en TV bereid zijn om - als daar ruimte voor is - gratis aandacht aan de Zeehonden-crèche te schenken.

Schenken en nalatenschappen

De Zeehonden-crèche krijgt regelmatig vragen over de mogelijkheden van schenkingen, erfenissen en legaten. Om u te helpen bij uw keuze heeft de crèche een folder opgesteld waarin de verschillende opties worden uitgelegd. Deze folder kunt u downloaden op onze website:

www.zeehondencreche.nl
of telefonisch aanvragen
bij de crèche: (0595) 526 526

Ook het **Jaarverslag 2004** kunt u aanvragen of downloaden van het nieuwsarchief op onze website.

COLOFON

ISSN: 1569-464X

Dit bulletin is een uitgave van:
Stichting Zeehonden-crèche Pieterburen
Hoofdstraat 94^a
9968 AG Pieterburen
Telefoon: 0595 - 52 65 26
Fax: 0595 - 52 83 89
E-mail: info@zeehondencreche.nl
Website: www.zeehondencreche.nl

GIFTEN EN DONATIES:
Gironummer 8020

REDACTIE
Stichting Zeehonden-crèche Pieterburen:
Karst van der Meulen

BASIS LAY-OUT
Communication Concert, Amsterdam

FOTOGRAFIE
Lenie 't Hart, Karst van der Meulen,
Kitty Attema, Bob de Vries (zeeleeuw)

DRUK/LITHOGRAFIE
Grafische Industrie 'De Marne'

Niets in deze uitgave mag worden gebruikt zonder schriftelijke toestemming van de Zeehonden-crèche Pieterburen.